

Motion till riksdagen 2023/24:2846

av Ilona Szatmári Waldau m.fl. (V)

med anledning av prop. 2023/24:86 Tillfälligt höjt tak för rotavdraget

Förslag till riksdagsbeslut

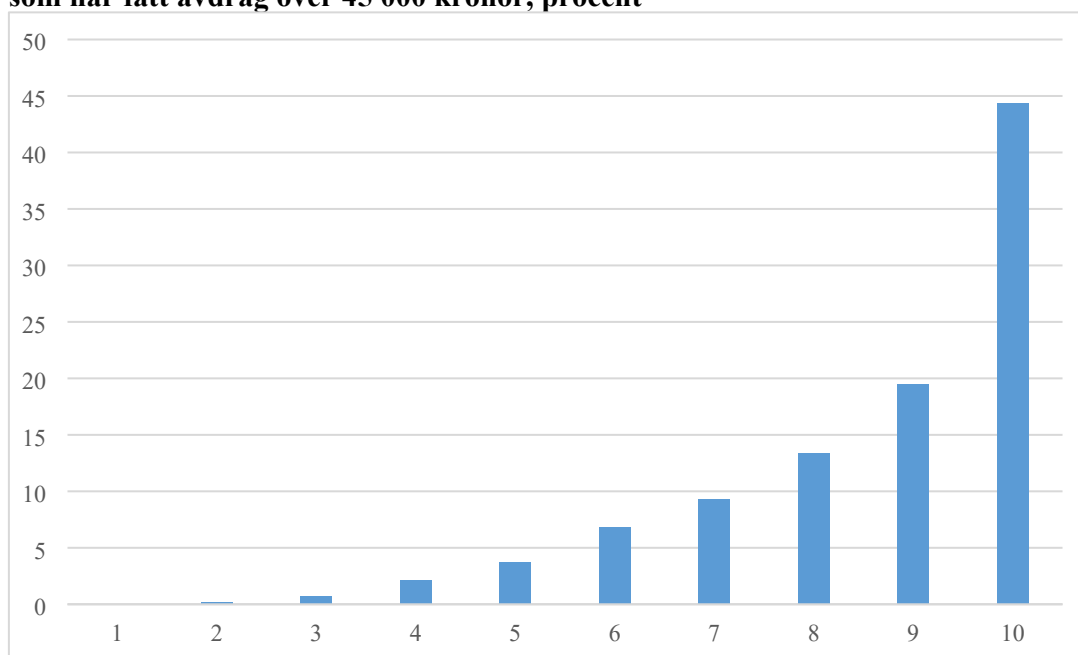
Riksdagen avslår regeringens proposition 2023/24:86 Tillfälligt höjt tak för rotavdraget.

Motivering

I propositionen föreslår regeringen att taket för rotavdraget tillfälligt höjs till 75 000 kronor. Vidare föreslås det att det gemensamma taket för rot- och rutavdragen tillfälligt slopas. Vänsterpartiet anser att rotavdraget i vissa lägen kan vara motiverat som en konjunkturåtgärd. I nuvarande läge med en kraschad byggmarknad anser vi att rotavdraget är motiverat. Däremot vänder vi oss emot att taket för rotavdraget höjs till 75 000 kronor och att det gemensamma taket för rot- och rutavdragen slopas. Då skattereduktionen för rot ligger på 30 procent innebär den föreslagna höjningen att avdrag får göras på kostnader upp till 250 000 kronor. I figuren nedan visas fördelningen av de som erhållit rotavdrag över 45 000 kronor. Som framgår av figuren är utnyttjandet av rotavdraget över 45 000 kronor mycket skevt fördelat. Den översta inkomstdecilen står för närmare hälften av detta uttag.

Utöver höjningen av taket för rotavdraget föreslår regeringen också att dagens gemensamma tak för rut och rot på 75 000 kronor avskaffas. Det innebär att ett hushåll efter de nya reglerna kan göra avdrag på sammanlagt 150 000 kronor, vilket då blir en höjning med 100 procent.

Figur 1 Andel av rotavdragutnyttjande över inkomstfördelningen år 2022, bland de som har fått avdrag över 45 000 kronor, procent

Källa: RUT, dnr 2023:1143.

Riksrevisionen har i rapporten Svart på vitt (RiR 2023:26) granskat rotavdragets effekter och kostnader. Riksrevisionen konstaterar att rotavdraget i dess nuvarande utformning inte skapar tillräckligt stora skatteintäkter genom minskat svartarbete och ökat arbetsutbud för att motivera statens kostnader för rotavdrag. Riksrevisionen konstaterar också att samtidigt som hushållen har minskat sin efterfrågan på svarta tjänster, har användningen av svarta löner ökat inom byggindustrin. Utvecklingen är särskilt tydlig bland små byggföretag som också utför merparten av alla rottjänster. Riksrevisionen framhåller att många av de rottjänster som hushållen uppfattar som vita i konsumentled i själva verket betalas med svarta löner i något eller flera led bortom konsumentledet.

I rapporten drar Riksrevisionen slutsatsen att deras granskning tyder på att det vore kostnadseffektivt att sänka taket för rotavdraget. Noterbart är att denna analys och rekommendation alltså är på dagens tak på 50 000 kronor, som nu alltså regeringen vill höja till 75 000 kronor. LO, TCO och ESV avstyrker förslaget. ESV anser att en höjning av taket är olämplig och hänvisar bl.a. till ovannämnda rapport av Riksrevisionen. LO anser att det behövs åtgärder för att stödja sysselsättningen i byggsektorn men anför, i likhet med TCO, att förslaget inte kan förväntas få någon betydande effekt på sysselsättningen. Vänsterpartiet delar dessa bedömningar.

Regeringens proposition 2023/24:86 bör avslås. Detta bör riksdagen besluta.

Ilona Szatmári Waldau (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Malcolm Momodou Jallow (V)

Ciczie Weidby (V)

Ida Gabrielsson (V)

Birger Lahti (V)

